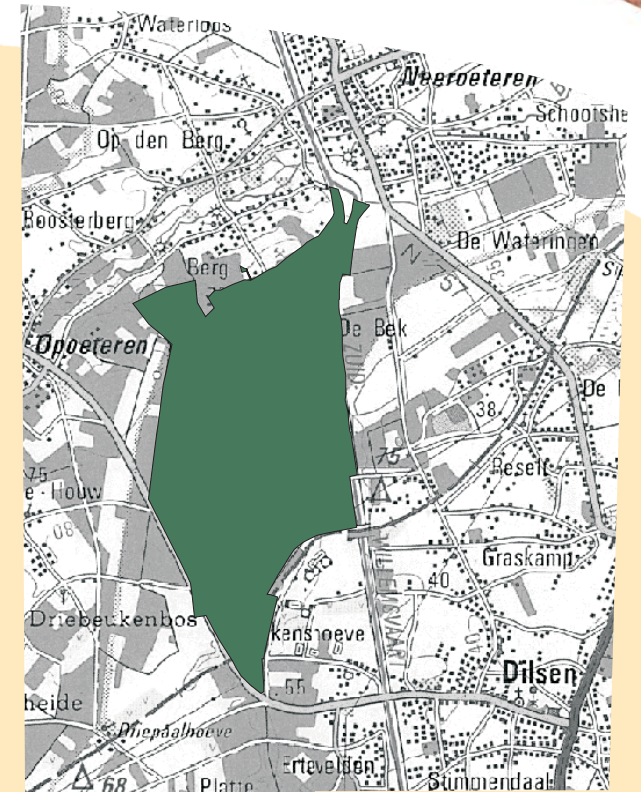

project Bergerven

(woordvooraf)

In november 2001 kreeg u een eerste krantje over het natuurinrichtingsproject Bergerven in handen. U kreeg dat naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het toen voorliggende projectrapport. De projectcommissie en het projectcomité bespraken officieel 19 reacties. Iedereen die een reactie indiende, kreeg schriftelijk en/of mondeling een antwoord. Daarna hebben de projectcommissie en het projectcomité de voorgestelde maatregelen en uitvoeringsmodaliteiten aangepast. Die aanpassingen werden opgenomen in een 'aanvullende nota van het projectrapport Bergerven'. De nota bevat ook nieuwe, meer gedetailleerde kaarten. De Inspectie van Financiën heeft inmiddels ook de kostenraming voor het natuurinrichtingsproject goedgekeurd.

(situering)

Het natuurinrichtingsproject Bergerven is ongeveer 570 ha groot. Het ligt op het grondgebied van Neeroeteren (Maaseik) en Rotem (Dilsen-Stokkem). Het gebied ligt voor het grootste gedeelte tussen de Europalaan (N771) en de Zuid-Willemsvaart. In het noorden ligt de grens bij benadering op de rand van de zandgroeve en het Eilandje. Bijna 534 ha van Bergerven zijn op het gewestplan ingekleurd als groengebied of natuurgebied.

(waarstaanwenu?)

Op basis van alle ingediende documenten heeft de minister bevoegd voor natuurbehoud en landbouw, mevrouw Vera Dua, op 23 september 2002 haar goedkeuring gegeven voor de verdere uitwerking van het natuurinrichtingsproject Bergerven.

● *ontwikkeling van een moerasbos langs beide zijden van het kanaal*

Op de plaats waar een moerasbos voorzien is, staan nu nog populieren. Als de populieren verdwijnen of afsterven, kunnen zwarte elzen hun plaats innemen en komt er stilaan een moerasbos (in dit geval een elzenbroekbos) tot ontwikkeling. Op de vraag hoe de populieren het best verwijderd worden, hebben we nu nog geen antwoord. Er zijn immers verschillende mogelijkheden: kappen en al het hout verwijderen, kappen en het hout laten liggen of 'ringen', zodat ze afsterven en spontaan neervallen.

● *ontwikkeling van heischraal open terrein*

Op de kaart ziet u her en der heischrale open terreinen. Naargelang de bestaande situatie zijn er verschillende maatregelen nodig.

Rond de plassen volstaat het om de snel opkomende struiken regelmatig te kappen, zodat het terrein niet verder dichtgroeit. Ook het inschakelen van grote grazers die aan de bomen knabbelen, is een mogelijke vorm van beheer.

Op andere plaatsen staan er nu dennenbossen. Daar krijgen we enkel een open terrein, als we de bomen kappen. Ook dat kan weer op verschillende manieren: in een of meerdere keren, met of zonder het verwijderen van de stronken,... Als blijkt dat er na de kap te veel voedingsstoffen in de strooisellaag aanwezig blijven, moet die misschien ook nog verwijderd worden.

Een derde scenario is de ontwikkeling van heischrale terreinen op een bestaande akker. Belangrijke voorwaarde hier is dat het perceel niet meer in landbouwgebruik is. Door kavels te ruilen kunnen we de percelen die we nodig hebben voor de maatregel, verkrijgen terwijl we andere percelen kunnen ter beschikking stellen voor landbouwgebruik. Een belangrijk uitgangspunt om heide te laten kiemen is dat er een schrale, voedselarme bodem is. Ook dat kunnen we weer op verschillende manieren bereiken.

We kunnen bv. de bovenste grondlaag (ongeveer 30 cm) afgraven, zodat we op de minerale ondergrond terecht komen. Of we kunnen gedurende enkele jaren een gewas - zoals bv. maïs - telen. Als je het gewas dan afvoert, dan haal je het teveel aan voedingsstoffen uit de bodem.

Met de laatste manier van werken duurt het wel jaren om de gewenste ontwikkeling te krijgen. Afgraven en hergebruiken van de grond is enkel mogelijk, als de grond niet te sterk vervuild is. Mocht de vervuiling te groot zijn, dan moeten we de grond afvoeren en/of zuiveren, maar daardoor kan het kostenplaatje hoog oplopen. En dan is het misschien nodig om naar andere maatregelen te zoeken.

● *openbaar onderzoek*

Naar aanleiding van de opmerkingen en bezwaren van het voorbije openbaar onderzoek en van het advies van de commissie heeft het comité enkele veranderingen aangebracht in het oorspronkelijke plan. In de mate van het mogelijke zijn alle maatregelen op kaart aangeduid. De plaatsen die op de kaart zijn ingetekend, zijn niet noodzakelijk de definitieve locaties.

In het kader van het openbaar onderzoek noteren wij bij heel wat mensen vaak dezelfde vragen en bekommernissen. Enkele daarvan vindt u hieronder.

Het natuurinrichtingsproject maakt mijn woning/grond zonevreemd.

NEEN, dat is niet waar. Zonevreemdheid heeft helemaal niets te maken met een natuurinrichtingsproject, enkel met een gewestplanbestemming. Dat gewestplan is opgesteld in 1978 en duidt voor elk lapje grond in Vlaanderen een bestemming aan: landbouw (geel op het gewestplan), natuur (groen), woongebied (rood), industrie (paars), recreatie (oranje), enzovoort. Als er in een gebied gebouwen staan of activiteiten plaatsvinden die niet overeenkomen met de kleur die die zone heeft gekregen, dan is ze vreemd aan die zone. En dat geldt voor heel Vlaanderen. En of de activiteit of woning nu in een gebied voor natuur-INRICHTING (natuurinrichtingsproject) ligt of niet, maakt geen enkel verschil uit in verband met de zonevreemdheid.

Als ik in een natuurinrichtingsproject lig, mag ik dan als landbouwer minder bemesten?

NEEN, ook de bemestingsregels hebben niets te maken met een natuurinrichtingsproject. In het kader van de mestwetgeving zijn er wel beperkingen voor de bemesting in natuurgebied. En het grootste gedeelte van het natuurinrichtingsproject is natuurgebied.

Wordt de toegang tot het project verboden?

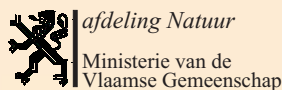
NEEN, integendeel. Maar het is wel de bedoeling om wegen en wandelpaden op zo'n manier aan te leggen dat ze de natuur in het gebied weinig of niet verstoren. Ook komt er infrastructuur om beter te kunnen genieten van het gebied. Voorbeelden zijn vogelkijkhutten of uitkijktorens, waardoor u als wandelaar de mogelijkheid krijgt om het gebied anders te ervaren dan voorheen. Het projectgebied blijft dus zeker toegankelijk, maar niet noodzakelijk op dezelfde wegen en paden als nu. Ook de parking aan de kapel van de Weerstand wordt beter ingericht.

● het projectcomité

In het projectcomité zetelen vertegenwoordigers van de betrokken overheden en organisaties. Het comité adviseert de bevoegde minister over de maatregelen die het voor natuur in het gebied wil nemen. Daarnaast voert het comité het natuurinrichtingsproject ook uit.

In het projectcomité van Bergerven zetelen, naast een voorzitter van de Afdeling Natuur en een secretaris van de VLM, ook de afdelingen Natuur, Bos en Groen, Land, Afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen en Monumenten en Landschappen. Ook de provincie Limburg en de gemeenten Maaseik en Dilsen-Stokkem vaardigen telkens een lid af. Verder is er een afgevaardigde van de Stichting Limburgs Landschap (voorgedragen door de Mina-raad van Vlaanderen) en een afgevaardigde van de Provinciale Landbouwkamer van Limburg.

afdeling Natuur

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

● afdeling Natuur

De afdeling Natuur is een van de afdelingen onder de koepel van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Andere afdelingen zijn de afdeling Bos en Groen, de afdeling Land en de afdeling Water.

De afdeling Natuur zorgt voor de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het Vlaams natuurbeleid. Dat houdt een brede waaier aan activiteiten in, onder meer adviesverlening, aankoop van gronden, natuureducatie en het beheer van de eigen natuurreservaten. De afdeling Natuur ondersteunt ook natuurinitiatieven van gemeenten, provincies en natuurverenigingen.

'Natuur, daar zorgen we voor' is het motto van de afdeling. Dat kan ze onder meer realiseren via natuurinrichting, het nieuwe instrument van het natuurdecreet. Door een natuurinrichtingsproject als Bergerven vult ze voor een gebied de bestemming in die het op het gewestplan heeft.

Bij de realisatie van natuurinrichtingsprojecten stuurt de afdeling Natuur de Vlaamse Landmaatschappij, die haar uitvoerende partner is. In dat opzicht zit de afdeling bijvoorbeeld de vergaderingen van het projectcomité van het natuurinrichtingsproject voor.

● de projectcommissie

De projectcommissie geeft advies aan het projectcomité. De commissie is samengesteld uit enkele mensen die bij het project betrokken zijn (bijvoorbeeld eigenaars en gebruikers) en uit deskundigen. Het gaat telkens om personen uit het projectgebied of personen die vertrouwd zijn met dat gebied.

De voorzitter en de secretaris van het comité oefenen dezelfde functie uit bij de commissie. De projectcommissie Bergerven bestaat verder uit twee leden van de Stichting Limburgs Landschap, twee leden van de vzw Natuurpunt en twee leden gekozen uit de eigenaars en gebruikers van gronden in het gebied. Daarnaast zetelen er ook telkens twee streekdeskundigen in voor de sectoren natuur, landbouw en bos.

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ
DE ZORG VOOR DE OPEN RUIMTE IN VLAANDEREN

● Vlaamse Landmaatschappij

De Vlaamse Landmaatschappij, afgekort VLM, is een Vlaamse openbare instelling met als opdracht 'de zorg voor de open ruimte in Vlaanderen'. Om die zorg voor de open ruimte in de praktijk te kunnen waarmaken heeft de VLM vijf taken, die alle vijf steunen op een eigen wetgeving. Het zijn ruilverkaveling, landinrichting, natuurinrichting, de mestbank en het Ondersteunend Centrum van het Geografisch Informatiesysteem Vlaanderen (OC-GIS).

Ruilverkaveling, landinrichting en natuurinrichting kan men samenbrengen onder de noemer: inrichting van de open ruimte. De inrichting gebeurt gebiedsgericht. Dat betekent dat er eerst een gebied - van enkele honderden hectare voor natuurinrichting tot enkele tienduizenden hectare voor landinrichting - wordt afgebakend, waarin dan op maat van deze regio kan gepland en uitgevoerd worden.

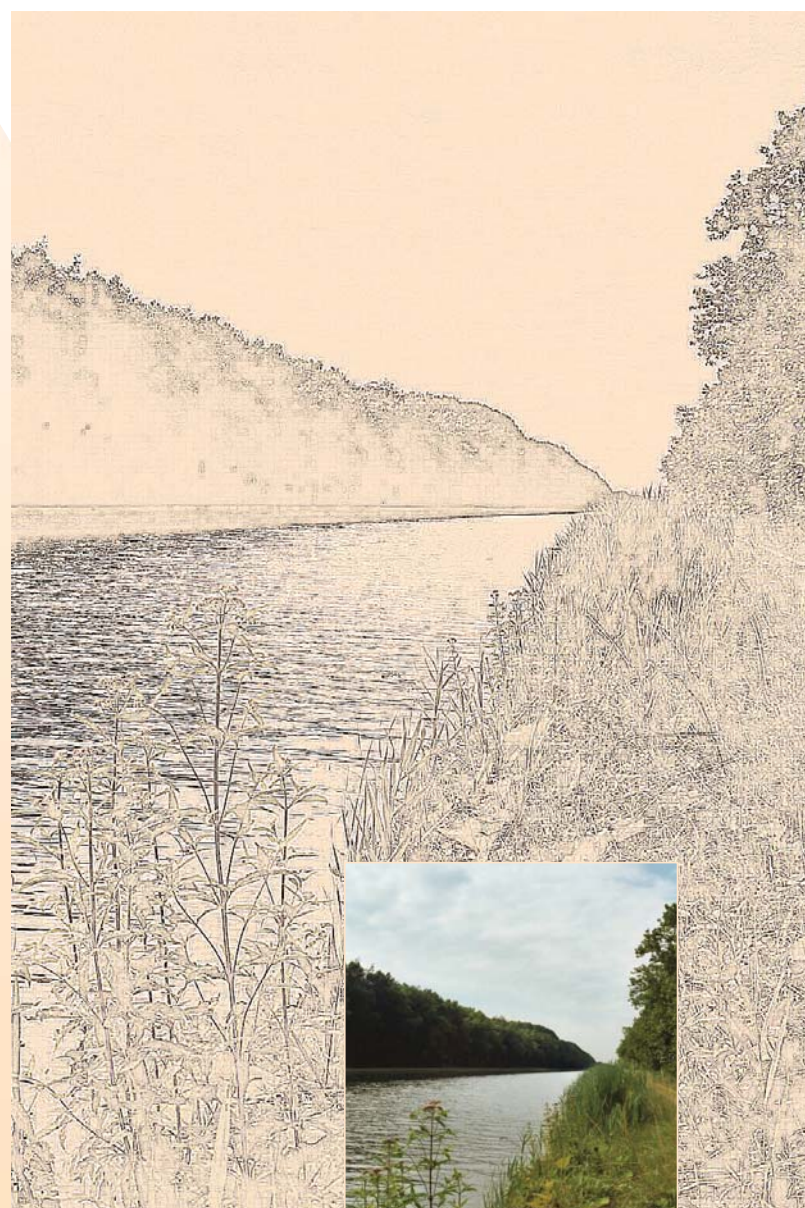
Natuurinrichting is de nieuwste taak van de VLM. Bij de voorbereiding en uitvoering van natuurinrichtingsprojecten zoals Bergerven heeft de VLM een ondersteunende rol. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij het secretariaat van het projectcomité van Bergerven waarneemt, dat zij helpt bij het opstellen van plannen of dat ze zorgt voor informatie rond en inspraak bij het project. De VLM bereidt de uitvoering van het natuurinrichtingsproject voor, houdt toezicht bij de werken en begeleidt de financiële afwikkeling van het project.

Wie meer informatie wil over het project Bergerven, kan terecht bij volgende instanties:

Aminal afdeling Natuur - buitendienst Limburg
Elvira Jacques
elvira.jacques@lin.vlaanderen.be - 011/26.44.33

Vlaamse Landmaatschappij - provinciale afdeling Diest
projectleider:
Paula Ulenaers
paula.ulenaers@vlm.be - 013/35.87.14

communicatieverantwoordelijke:
Luc Vander Elst
luc.vanderelst@vlm.be - 013/35.87.13

Deze natuurinrichtingskrant werd, met een oplage van 7.000 exemplaren, gedrukt op gerecycleerd papier.

Eindredactie, grafische vormgeving en foto's: Vlaamse Landmaatschappij, in samenwerking met de afdeling Natuur, maart 2003.

Drukwerk: Drukkerij Pre & Press, Ham

De informatie in deze krant is van toepassing op het moment van de uitgave van de krant. De informatie mag gebruikt worden door derden, maar dan onder de uitsluitende aansprakelijkheid van die derden.

Verantwoordelijke uitgever: ir. Roland de Paep, administrateur-generaal, wnd., VLM, Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel.